

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ПРАКТИКУМ ЗІ СТВОРЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ
підготовки бакалавра

Луцьк–2025

Силабус освітнього компонента «Практикум зі створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами» підготовки бакалавра

Розробники: Сидорук Ірина Ігорівна, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, доктор педагогічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Брушневська І.М.)

Силабус освітнього компонента **перезатверджено** **на засіданні кафедри** спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 2 від 12 вересня 2023 р.

Силабус освітнього компонента **перезатверджено** **на засіданні кафедри** спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Завідувач кафедри:

(Кузава І.Б.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань <u>01 «Освіта/Педагогіка»</u> Спеціальність <u>016 «Спеціальна освіта»</u> <u>(016.02</u> <u>Олігофренопедагогіка)</u> Освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка та логопедія Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 3
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр 6-ий
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>20</u> год.
		Лабораторні <u> </u> год.
		Індивідуальні <u> </u> год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації <u>10</u> год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладачів

ППП: Сидорук Ірина Ігорівна

Науковий ступінь: доктор педагогічних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: +380953092902, Sydoruk.Iryna@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента

Силабус вибіркового освітнього компонента (далі – ВОК) «Практикум зі створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Силабус ВОК є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти, укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; алгоритм вивчення навчального матеріалу ВОК; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета викладання ВОК – засвоєння здобувачами вищої освіти знань, оволодіння вміннями, формування компетентностей щодо організаційно-технологічних основ розробки індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.

Завдання освітнього компонента:

- ознайомити здобувачів освіти з нормативно-правовими, організаційно-технологічними, змістовими засадами створення та реалізації індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу освіти з інклюзивним навчанням;
- розкрити сутність, завдання, зміст індивідуальної програми розвитку дитини;
- сформуванати навички визначення цілей (довгострокових, короткострокових), планування необхідних видів підтримки дитини з особливими освітніми потребами;
- ознайомити з процедурою створення та реалізації індивідуальної програми розвитку, компетентностями членів команди супроводу та дотичних до цього процесу осіб;
- виробити навички з адаптації та пристосування програм до особливих освітніх потреб дитини, реалізації індивідуальної програми розвитку;
- формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, визначені силабусом ОК;
- досягти визначених силабусом ОК результатів навчання;
- розвинути у здобувачів освіти здатність до професійного саморозвитку.

3. Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; креативність; гнучкість та інше.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальні; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

4. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма

						контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні аспекти створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами						
Тема 1. Предмет, завдання, цілі ОК. Нормативно-правове забезпечення створення індивідуальної програми розвитку (ІПР) дитини з особливими освітніми потребами.	18	2	2	12	2	ДС, РМГ, Т, УО, ІРС / макс. кількість балів за практичне заняття - 10
Тема 2. ІПР дитини з особливими освітніми потребами, її складові.	42	2	6	32	2	ДС, РМГ, ІРС /30
Тема 3. Послідовність створення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.	32	2	6	22	2	ДС, РМГ, ІРС /30
Тема 4. Команда з розробки ІПР дитини з особливими освітніми потребами.	40	2	4	32	2	ДС, РМГ, ІРС /20
Тема 5. Діяльність вихователя (вчителя) та асистента вихователя (вчителя) для моделювання індивідуального розвитку дитини. Залучення батьків до розробки і подальшої реалізації індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного закладу освіти. Функції керівника закладу освіти у створенні ІПР дитини з особливими освітніми потребами.	18	2	2	12	2	ДС, РМГ, ІРС /10
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	100

Примітки:

^{1/} Moodle, Zoom, Meet – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} *Форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

№	ТЕМИ	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні аспекти створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами		
1.	Тема 1. Предмет, завдання, цілі ОК. Нормативно-правове забезпечення створення індивідуальної програми розвитку (ІПР) дитини з особливими освітніми потребами. Виписати ключові позиції щодо забезпечення створення індивідуальної програми розвитку (ІПР) дитини з особливими освітніми потребами з посиланнями на документ та статті.	12
2.	Тема 2. ІПР дитини з особливими освітніми потребами, її складові. Розробити схематичну структуру ІПР дитини з особливими освітніми потребами.	32
3.	Тема 3. Послідовність створення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Розробити алгоритм (план-схему, інтелект-карту) послідовності створення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.	22
4.	Тема 4. Команда з розробки ІПР дитини з особливими освітніми потребами. Розробити візуальну карту з інформацією про команду з розробки ІПР дитини з особливими освітніми потребами із зазначенням завдань та функцій її членів.	32
5.	Тема 5. Діяльність вихователя (вчителя) та асистента вихователя (вчителя) для моделювання індивідуального розвитку дитини. Залучення батьків до розробки і подальшої реалізації індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного закладу освіти. Функції керівника закладу освіти у створенні ІПР дитини з особливими освітніми потребами. Розробити алгоритм (план-схему, інтелект-карту) діяльності вихователя (вчителя) / асистента вихователя (вчителя) / батьків / керівника закладу освіти під час створення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.	12
РАЗОМ:		110

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Практикум зі створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами» здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента, відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського

національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) в діапазоні від **0 до 100 балів**. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ОК, з метою підвищення оцінки не дозволяється. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Повторне складання заліку з ОК допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних

завдань, завдань поточного контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Жодні види порушень академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «[Кодексу академічної доброчесності](https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/) Волинського національного університету імені Лесі Українки» URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>).

Підготовка здобувачів вищої освіти з використанням елементів дуальної освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення (URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_%20(2).pdf)). Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних обмежень, воєнного стану; навчанні здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20(3).pdf)). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації

освітнього процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ВОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ВОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ВОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з ВОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (інституту). При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення змісту ОК шляхом подання пропозицій викладачу. Ел.адреса викладача для таки пропозицій: Sydoruk.Iryna@vnu.edu.ua

V. Підсумковий контроль

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом ОК. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Порядок проведення заліку.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів

на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У такому випадку залік проводиться у формі тестування (25 питань по 4 бали кожне. Якщо відповідь правильна, то ЗО отримує максимум 4 бали, частково правильна – в діапазоні від 3 балів – до 0 балів. Якщо серед варіантів відповідей здобувач вищої освіти обрав хоч одну хибну – отримує 0 балів).

Перелік тем, що виносяться на залік з ОК «Практикум зі створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами» і лежать в основі тестових завдань :

1. Нормативно-правове забезпечення створення індивідуальної програми розвитку (ІПР) дитини з особливими освітніми потребами.
2. ІПР дитини з особливими освітніми потребами, її складові.
3. Послідовність створення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
4. Команда з розробки ІПР дитини з особливими освітніми потребами.
5. Діяльність вихователя та асистента вихователя для моделювання індивідуального розвитку дитини.
6. Діяльність вчителя та асистента вчителя для моделювання індивідуального розвитку дитини.
7. Залучення батьків до розробки і подальшої реалізації індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного закладу освіти.
8. Функції керівника закладу освіти у створенні ІПР дитини з особливими освітніми потребами.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Робота на практичному занятті комплексно оцінюється науково-педагогічним/педагогічним працівником, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота та логічність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Таблиця 5

Критерії оцінювання навчальних досягнень		Правильність отриманих відповідей/бали		Повнота та логічність відповіді/бали		Наявність висновків та ілюстративних прикладів/бали		Презентація (тощо) /бали	
Рівень	Відмінно/ 10 балів	глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та	4	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, творчо,	4	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані,	2*/ 1**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові</i>	1**

		практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності		вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо		лаконічні висновки, узагальнення		елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності	
	Дуже добре/ 9-8 балів	розкриває основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	3,5	володіє навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо	3,5	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані висновки	2*/ 1**	презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності	1**
	Добре/ 7-6 балів	висвітлює основний зміст теоретичних питань та практичних	3	відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє	3	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	1*/ 0,5**	презентація оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями	0,5**

	завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності		достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації				и, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	
Задовільно/ 5-4 бали	частково розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності	2	частково відтворює навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	2	не завжди, але може навести приклади. Робить формальні висновки	1*/ 0,5**	презентація оформлена в довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	0,5**
Достатньо/ 3-2 бали	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	1,5	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його	1	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	0,5*/ 0,25**	презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів	0,25**

				відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації					
	Незадовільно/ 1-0 бали	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,25	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,25	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/ 0,25**	презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності	0,2 5**

* бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття не передбачають підготовку презентації з теми (тощо);

** бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття передбачають підготовку презентації з теми (тощо).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

Основна:

1. Асистент вихователя: роль, завдання та практичний досвід: практичний посібник, 2024 р. URL: https://drive.google.com/file/d/14wlSAG9Gv_T-mR7IUA8JBFAyJxaTqiCB/view?fbclid=IwY2xjawFCsF9leHRuA2FlbQIxMAABHa66Ff0kmeGOR29b3AFdxpkAd3eeTZsDORG7DKoBPcvaWjaMRvUsTb7wg_aem_Pied0zW8uyeJPFpVboyT2Q

2. Асистент вчителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / за заг. нак. ред. М. Ф Войцехівського. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.

3. Електронний освітній ресурс: Сидорук І. І. Практикум зі створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=3192> (рекомендовано науково-методичною радою Університету, протокол № 10 від 18 червня 2025 р.).

4. Індивідуальна програма розвитку. Методичні матеріали. Укл. Луценко І., Заєркова Н. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 24 с.

5. Компанець Н. М., Луценко І.В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ. К., 2018. 66 с.

6. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами / За заг. ред. Н. З. Софій К. : Плеяди, 2015. 128 с.

Додаткова:

7. Компанець Н.М. Проекція проблем розвитку дитини на рівні піраміди навчання Вільямса та Шеленбергера. Особлива дитина: навчання і виховання. 2017. № 1. С. 60–69

8. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.

9. Сидорук І. І., Вовчок Ю.М. Особливості діяльності команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням. Сучасні теоретичні й прикладні контексти спеціальної та інклюзивної освіти. *Збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (16-19 травня 2024 р., Луцьк) / за заг. ред. проф. І.Б. Кузави / І. М. Брушневська, Г. О. Гац, Н.С. Карабанова, З. С. Мацюк, В.Ф. Сергєєва, І.І. Сидорук, Л. П. Стасюк, Луцьк, 2024. 326 с. С. 254-258.*

10. Сидорук І.І., Самоірова С. І. Особливості створення корекційно-розвивального середовища для дітей з інтелектуальними порушеннями. Сучасні теоретичні й прикладні контексти спеціальної та інклюзивної освіти. *Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (18-19 травня 2022 р., Луцьк) / за заг. ред. проф. І.Б. Кузави / І. М. Брушневська, Г. О. Гац, Н.С. Карабанова, З. С. Мацюк, В.Ф. Сергєєва, І.І. Сидорук, Л. П. Стасюк, Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2022. С. 182-184.*

11. Сидорук І.І. (2025). Універсальний дизайн в освіті як концептуальна основа інклюзивного підходу до навчання образотворчого мистецтва дітей з особливими освітніми потребами. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 83. Том 2, 64–67, DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/83.2.13>

12. Сидорук І.І. (2025). Управлінські та методичні аспекти реалізації індивідуальних освітніх траєкторій осіб з особливими освітніми потребами. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки* : зб. наук. пр. Бердянськ : БДПУ, 2025. Вип. 2.

13. Сидорук, І. (2024). Дискримінація осіб з інвалідністю в закладі освіти з інклюзивним навчанням й шляхи її подолання. *Acta Paedagogica Volynienses*, 3, 87–94.

14. Сидорук, І., Брушневська, І. (2025). Термінологічна компетентність як складова частина професійної підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності А6 Спеціальна освіта. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2, 195–201, DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.27>

15. Сидорук, І., Корпач, Н. (2024). Сутність та структура самоосвітньої компетентності здобувачів вищої освіти. *Ввічливість. Humanitas*, 3, 60–67.

16. Mykyteichuk, K., Perepeliuk, I., Perkhun, L., Bondarenko, Y., Yakovleva, S., & Sydoruk, I. (2022). Future Teacher Training for Work in the Inclusive Education Framework. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(2), 244-256. Web of Science

17. Soichuk, R., Khrypun, D., Sydoruk, I., Serheieva, V., Shevchenko, V., & Shevchenko, S. (2022). Problems of Organization of Education of Children with Special Educational Needs in the Conditions of Contemporary Primary School (in the Context of Neuropedagogy). *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 13(4), 383-397. Web of Science

Інтернет-ресурси:

18. <https://mon.gov.ua/ua>

19. <https://prometheus.org.ua/partnership/>

20. <https://vumonline.ua/>

21. <https://www.ed-era.com/>

22. <https://www.pedrada.com.ua/article/2534-zrazok-ndividualno-programi-rozvitku-ditini-dlya-zdo>

23. <https://zakon.rada.gov.ua>

Неформальна освіта:

1. <https://ippo.com.ua>

2. <https://osvita.diia.gov.ua/>

3. <https://prometheus.org.ua/partnership/>

4. <https://vseosvita.ua/>

5. <https://vumonline.ua/>

Інтернаціоналізація:

1. Репозитарії, колекції наукових ресурсів:
<https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/repository/>

2. Відкриті освітні ресурси: <https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/oer/>

3. Пошукові системи: <https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/search-engines/>

4. Бази даних: <https://library.vnu.edu.ua/resource/prepaid-resources/databases/>